

**Sayı : GB/2222
 Form No : 2232
 Tarih : 26.10.2009
 Konu : Dezenfektan Çalıştayı hakkında değerlendirme raporu**

**T.C.SAĞLIK BAKANLIĞI
 İLAÇ ve ECZACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
 Ankara**

**Sayın Dr.Ali Sait SEPTİOĞLU,
 Genel Müdür Yardımcısı**

Genel Müdürlüğünüzü görnisi, önceden 16 Ekim 2009 Çarşamba günü İstanbul Sağlık Etüt Eğitim Araştırma Hastanesi Toplantı Salonunda gerçekleştirilen 'Dezenfektan İthalatçıları ve Üreticilerin Sorunları ve Çözüm Önerileri' konulu çalıştay için derneğimize gönderdiğiniz nazik davetiniz için teşekkür ederiz.

Bahse konu toplantıya sadece 3 ismini kala haberدار olmamız sebebiyle, bu kadar kısa sürede konuya alakalı üye kuruluşumızda bir görüş oluşturmak mümkün olmamıştır. Ancak buna rağmen dinleyici olarak bir Yönetim Kurulu üyemiz toplantıya istirak etmiştir. Çalıştay sonrası elde ettiğimiz görüşler ve bilgiler ışığında dernek merkezimizde 20.10.2009 Salı günü Dezenfektan Üretici ve İthalatçısı Üyelerimiz ile yaptığımız özel gündemi toplantıda oluşan rapor ekte değerlendirilmeye sunulmuştur.

Tıbbi Cihaz ve Malzemelerde, farklı ürün grupları ile ilgili düzenlemeyi plantadığınız çalışmaların konusu ve tarihlerini içeren programın tarafımıza erken bildirilmesi haliinde, daha etkin ve donanımlı bir katılım sağlamak suretiyle, meslek birliklerimizi kurumunuzla paylaşmaktan büyük bir mutluluk duyacağımızı bildirir, bu vesile ile çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim.

En içten sevgi ve saygılanma,

**Uğur MUMAY
 Yönetim Kurulu Başkanı**

**E K İ
 Dezenfektan sorun ve çözüm önerileri raporu (2 sayfa)**

FR.04.01.02

Rev.01

MARMARA SAĞLIK SEKTÖRÜ İŞADamlARI DERNEĞİ MASSİAD

RAPOR

16 Ekim 2009 tarihinde İstanbul Şişli Etfal Eğitim-Araştırma Hastanesi Toplantı Salonunda düzenlenen 'Dezenfeksiyon Çalıştayı' hakkında görüş ve önerileri aşağıda değerlendirmenize sunulmuştur.

1) RUHSATLANDIRMA SÜRECİ:

Alet Dezenfektanları --> Alet Dezenfektanları geçmiş yıllarda Sağlık Bakanlığının verdiği ruhsatına tabiyken şu anda aynı gruptaki (93/42EEC) tıbbi cihazlar gibi CE mevzuatı kapsamında ithal edilerek TİTUBB'ye kaydı olması halinde piyasaya arzı yapılmaktadır. Ancak ruhsat uygulaması yürürlükten kaldırılmasına rağmen Bakanlığınızla bağlı bir çok hastane, halen bu ürünlerin ruhsata tabi olduğunu bilmemiş gibi, eski şartnamelarından dolayı pazara yeni giren alet dezenfektanlarının ruhsatının olmamasını kabul etmemektedirler. Bu durum bir uygulama hatası olduğu gibi bazen firmalar arasında haksızlığa yol açmaktadır.

Yer & Yüzey Dezenfektanları --> Alet dezenfektanları gibi CE mevzuatı kapsamında ithal edilerek veya üretilerek TİTUBB'ye kaydı olmaları yeterli olmakta iken yeniden ruhsata tabi edildiler. Bu ürünlerin alet dezenfektanlarından hiçbir farz olmadığı düşünülmekte olup tüm Avrupa ülkelerinde CE işaretyle diğer tüm tıbbi cihazlar gibi pazara sunulabilemektedirler. 2010 yılının Ocak ayında AB Biyosidal Yönetmeliği standardında işlenen görecelik bu ürünlerle ilgili yönetmelik konusunda sektörle bliğ paylaşımında fayda görülmektedir.

Cilt & El Dezenfektanları --> Cilt (pazarda en çok %4 klorheksidin, %7.5 povidon iyot veya %10 povidon iyot içeriğine rastlanır) ve el (pazarda en çok alkollü sıvı veya jel dezenfektan, antimikrobiyal sabun, scrub) dezenfektanları ve antimikrobiyal yara dezenfektanları ara ürün olarak ruhsata tabi olduğu bilinmemektedir. Burada üretici ve ithalatçının genel düşüncesi Cilt & El Dezenfektanları tanımı yerine Cilt & El Antiseptiği tanımının kullanılmasıın daha doğru bir tanımlama olacağı yönündedir.

Massiad GB/2222 yazının ekkidir
Sayfa 1/3

2) SATINALMA SÜRECİ:

Sartnamelerin hazırlanması:

Sartnameler çok spesifik bir dille hazırlanmaktadır. İdarelere ve kullanıcılarla sartnamede yazılı özel maddeler sorulduğu zaman ürünün sartnamesindeki detayları ne işe yaradığını bilmektedirler gözlemlenmektedir. Bunu önlemek için Avrupa'da ve/veya Amerika'da kabul edilmiş standartlardan ve kılavuzlardan yararlanılarak; hedeflenen mikroorganizmalar, etki süreleri, igerisinde olması/olmaması gereken kimyasalar ile ilgili koşullar belirtilmelidir.

Sartnamelerde galon/fibre vs. ibareler yerine, lt./cc. gibi ibarelerin kullanılmasında fayda görülmektedir.

Miyad konusu:

Ürün ihtiyacı doğru belirlenmelidir, sartnamelerde 'miyadı yaklaşan Ürün değiştirili' gibi uygulamalardan kaçınılmalıdır. Miyadı yaklaşan ürünlerin nötralize edilmeden imhasının oldukça zor olduğu bilinmekte ve bunun aynı zamanda mali servet kaybı olduğu bilinmektedir.

Yardımcı Ürünler:

Dezenfektan alım ihalelerinde sartnamelerde bazı tamamlayııcı malzemeler 'ücretsiz olarak verilecektir' gibi ibareler yer almaktadır. Şayet bu ekipmanlara gerçekten ihtiyaç varsa onların ayrıca ihale edilmesi gerekmektedir. Bu konu suistimale çok açık bir konudur, aslıda idare Ücretsiz diyecek ürünü bedava y getirdiğini zannedese bunlar bir maliyettir ve aslında fiyatın içindedir. Bu durum dürüst ve ilkevi ticaret yapan meslektaşlarımız için haksızlık doğurmaktadır.

Ekonominik Ürün:

'En ucuz' kavramı Türkiye'de çok tartışılan bir konudur ve Türkiye'de hastanelerde yaşanan bütçe sıkıntısı herkes tarafından bilinmektedir. Burada konuya çok daha geniş açıdan yaklaşılması gerekmektedir.

Istatistiklerde bakıldığından, ülkemizde en fazla kullanılan ilaçların antibiyotik türleri olduğunu görmek mümkündür. Eğer hastaneler, kaliteli dezenfeksiyon ürünleri kullanıp, standart dezenfeksiyon protokollerini oluşturup bunları uygulararsa ülkemizdeki antibiyotik kullanımını azaltabilecektir.

Kısaltıcı sartnamelerin aşağıdaki bilgilere göre basitçe hazırlanabileceği düşünülmektedir.

- Etken madde (örneğin aldehitli, aldehitsiz, alkollü, klorheksidinli vs.) belirtilmelidir.
- Kabul edilebilir maksimum dezenfeksiyon etki süresi belirtilmelidir. Hangi virüslere karşı etki istediği belirtilmelidir.
- Kullanım alanları (plastik, metal, kauçuk dezenfeksiyonu; oral bölge, göz vs. gibi) belirtilmelidir.
- **MUTLAKA TEST RAPORLARI** veya VAH/DGHM/FDA sertifikaları istenmelidir.

Kullanıcı ehliyeti ve eğitim:

Dezenfektanları kullanan kişilerin bilgi ve eğitim konusundaki yetersizliği çok önemli bir sorundur. Bilgi eksikliğinden dolayı etken maddelerin birbirinden ayıratamıyor olması yanlış kullanımını ve ciddi bir israfı beraberinde getirmektedir.

Hastane Enfeksiyon Komitelerinin içersinden Mirkrobiyoloji ve Kimya bilgisi olan bir üyenin veya bu konuya vakfı sorumlu bir hemşirenin mutlaka belirlenerek, '**HİZYENİST**' olarak adlandırılması, ayrıca bu personelin düzenli Bakanlık Eğitimine tabi olması önemlidir.

3) SONUÇ ve ÖNERİLERİMİZ:

- a) Dezenfektanlar konusunda standartlara uygun olarak üretilen veya ithal edilen tüm ürünlerin Ulusal bir standart içinde değerlendirilerek yerli/ithal ürünler arasındaki standart birliğinin oluşturulması gerekmektedir.
- b) Dezenfektanların ruhsatlandırılması çok uzun sürmektedir.T.C.Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü, Avrupa Alman Dezenfeksiyon ve Hıjyen Derneği'nin (DGHM; şimdî İsmi VAH olarak değiştirildi) sunduğu test raporlarını yeterli bulmadığı ve tüm Ürünlerin mutlaka yeniden Türkiye'de test edilmesi istenmektedir. Bu süreç çok uzun bir süreç olduğu gibi, Türkiye'de bir çok laboratuvarın bu testleri yapacak donanıma sahip olmadığı bilinmektedir. Örneğin; bir dezenfektanın HIV virüsüne karşı etkinliğini ispatlamak için başvurduğunuz laboratuvarın elinde bu virüslerden yeterli miktarда olması gerekmektedir ki testler yapılabilisin. Bu virüslerin türün edilmesi çok ciddi maliyetlerdir.Bazı önemli Tip Falditesi Mikrobiyoloji Bölümülarından alınan bilgilere göre Türkiye'de bu testleri yapabilecek bir kuruluş bulunmadiği belirtilmektedir.

Önerimiz, ruhsatlandırma sürecinde Avrupa'da (DGHM/VAH) ve Amerika'da (FDA) gibi kuruluşlardan onaylı sertifikalar sunulduğunda , İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü, Avrupa ve/veya Amerika'nın enstitülerinin "etkinlik" kriterlerini oldudu gibi kabul etmesi veya buradan onen belgeleri oldudu gibi kabul etmesi yapılacak işbirlikleriyle sağlanabilir. Yurticindeki Üreticilerin ürünlerinin ruhsatlandırılması için de, yine yukarıda belirtilen kuruluşların dânya çapında kullandığı kriterlerin test edilmesi halinde bir standart ve hakkaniyet oluşturulabilir.

- c) Dezenfektan üreticilerinin (yerli-yabancı) üretim metodları ve üretim yerine ait yetenilikler mutlaka etkin denetlenmelidir.
- d) Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanmış Dezenfektan ürünlerinin igerikleri, etken maddeleri vs igeren etiket bilgilerinin 'internet üzerinden' yayınlanması kullanıcılar/hastanelere doğru bir yön verecektir.
- e) Bakanlık nezdinde Ulusal Dezenfeksiyon Dalresi veya benzeri bir yapılanma (Hakem Komite) olarak kurulmalıdır.
- f) Alet Dezenfektanları-Yer Yüzey Dezenfektanları-El/Cilt Antiseptikleri konusunda Tip Teknik Şartnameler rehberi hazırlanmalıdır.
- g) Balkanlık dezenfektanlarının ruhsatlandırılmasının piyasaya arzı ve satılmasına süregelerinde belirlediği standartlar içerisinde referans kuruluşların verdikleri doğrulama belgelerini dikkate almalıdır. Ancak tedarikçi firmalar tarafından rastgele seçilmiş kurum veya Üniversitelerden gelen raporlarda belirtilen testleri dikkate almamalıdır.
- h) Dezenfektanlar konusunda yaşanan dezenformasyonların giderilmesi, uygulama hatalarının bertaraf edilmesi için bu konuda bir GENELGE yayınlanmasında fayda görülmektedir.

Dezenfektan alım ihalelerinde şartnamelerde Ücretsiz olarak verilecektir ibaresi ile yardımcı ekipman istemi yapılması,şayet bu ekipmanlara ihtiyaç varsa ontanın ayrıca ihale edilmesi gerekmektedir. Suistimal edilmekte, bu işi dürüstçe yapan firmalar da haksız rekabete maruz bırakmaktadır.

Bilgilerinize sunar, iyi çalışmalar dileriz.
Saygılarımla 20.10.2009

Massad GB/2222 yazının ekidir.
Sayfa 3/3